

Інновації в управлінні закладами освіти: теорія та практика

*Матеріали студентської науково-практичної конференції
(11 листопада 2020 року)*

Харків – 2020

За загальною редакцією директора Інституту підвищення кваліфікації педагогічних працівників і менеджменту освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди, проф. Р. І. Черновол-Ткаченко; заступника директора Інституту підвищення кваліфікації педагогічних працівників і менеджменту освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди, проф. О. І. Мармази, зав. кафедри наукових основ управління, доц. О. Є. Гречаник.

Редакційна колегія:

О. В. Гресь – начальник управління освіти адміністрації Московського району Харківської міської ради, к.пед.н., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

В. В. Григораши – к.пед.н., доц., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Т. В. Куценко – начальник управління освіти адміністрації Київського району Харківської міської ради, к.пед.н., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

О. В. Темченко – к.пед.н., доц., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Т. М. Хлебнікова – к.пед.н., доц., доц. кафедри наукових основ управління ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Тексти доповідей друкуються в авторській редакції.

Інновації в управлінні закладами освіти: теорія та практика. Матеріали студентської науково-практичної конференції (11 листопада 2020 року). — Харків : ХНПУ; «Мітра», 2020. — 93 с.

Збірник підготовлено за матеріалами науково-практичної студентської конференції, що висвітлюють науково-теоретичні, організаційно-методичні підходи, моделі, механізми забезпечення якості освіти й управління нею. Видання стане в пригоді керівникам і науково-педагогічним (педагогічним) працівникам системи дошкільної, загальної середньої, позашкільної, фахової передвищої, вищої освіти, у тому числі післядипломної, перепідготовки кадрів, дозволить їм упорядкувати й оптимізувати управлінську діяльність у процесі роботи.

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори.

Видано за рахунок авторів.

<i>РЕКОМЕНДАЦІЇ З РОЗРОБЛЯННЯ КОМПЛЕКСНО-ЦІЛЬОВОЇ ПРОГРАМИ «УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ВИХОВАТЕЛЯ»</i>	
Міхальова О. І. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	51
Міщенко Ю. В. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	52
Москаленко А. С. <i>ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДСЬКО-АКТИВНИМ ЗАКЛАДОМ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	53
Нікітенко Н. О. <i>ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</i>	54
Нікітенко О. В. <i>ПРАКТИКА УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНЛІКТАМИ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ</i>	55
Осадча О. С. <i>ПРАКТИКА УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ АДАПТИВНОЇ ШКОЛИ</i>	56
Остапчук А. Н. <i>ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	57
Паламар Д. Л. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДУ ОСВІТИ</i>	58
Парамей А. А. <i>ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	59
Піддуда Т. Ю. <i>ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА ШЛЯХІВ ЇЇ ФОРМУВАННЯ</i>	61
Полив'яна О. В. <i>РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ</i>	62
Полтавський І. А. <i>ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	63
Помазан О. В. <i>АНАЛІЗ КОНТРОЛЮ ЗА ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ОПТИМІЗАЦІЇ ЙОГО ФОРМ І МЕТОДІВ</i>	64
Попова А. О. <i>УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ ВЧИТЕЛЯ</i>	66
Посітко Т. В. <i>КВАЛІМЕТРИЧНА МОДЕЛЬ ОЦІНКИ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПРЕВЕНТИВНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ</i>	67
Потурнак С. М. <i>ПРАКТИКА УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</i>	68
Рева Т. В. <i>РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ</i>	69
Рудчик Г. І.	70

розвитку і підготовки до інноваційної діяльності такі форми методичної роботи як семінари, практикуми (78,8%), підвищення кваліфікацій (97,5%), робота з науковими консультантами (76,3%) та педагогічні поради (72,2%).

Оцінюючи ефективності впровадження нових і передових технологій навчання в школі, приходимо до висновку, що ефективність за визначенням експертної групи відповідає середньому рівню (5,4). Рівень якості управління впровадженням в навчальний процес інноваційних освітніх технологій є допустимим.

На недостатньому рівні виступають такі критерії, як створення інформаційного банку результатів впровадження інноваційної освітньої технології, готовності вчителів до пропаганди отриманого досвіду, розробка методичних документів, які забезпечують діяльність науково-дослідних груп, забезпечення стимулювання участі в науково-дослідних, організація роботи науково-практичних семінарів, Створення «банку» інновацій, експертиза програмно-методичного забезпечення розвиваючої взаємодії.

Таким чином, аналіз результатів дослідження дає можливість виокремити проблеми і розробити модель вдосконалення управління інноваційними процесами в закладі освіти.

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Парамей А. А.

ASSESSMENT OF THE LEVEL OF ORGANIZATION OF NATIONAL-PATRIOTIC EDUCATION IN THE INSTITUTION OF GENERAL SECONDARY EDUCATION

Paramey A. A.

Для здійснення аналізу рівня організації національно-патріотичного виховання в базовому закладі освіти нами було проведено низку мікродосліджень.

Програма дослідження рівня організації національно-патріотичного виховання

<i>Предмет аналізу</i>	<i>Методика</i>	<i>Висновки</i>
Рівень патріотичної вихованості учнів	І. Д. Зверева, Л. Г. Коваль, П. Д. Фролов	До високого рівня патріотичної вихованості були віднесені 8% учнів; до середнього рівня – 31,3%; до низького – 60,7%.
Ставлення викладачів, батьків та учнів до організації національно-патріотичного виховання	Авторська розробка	Серед вчителів (50%) та батьків (45%) домінувало індіферентне ставлення до організації національно-патріотичного виховання в школі; серед учнів – позитивне (75%).
Рівень сформованості компонентів громадянської компетентності суб'єктів педагогічного процесу	Метод t–критерію Стьюдента	За критерієм «Спеціальні знання» серед вчителів домінував середній рівень (50%), серед учнів – низький (76,6%). «Уміння, навички» – серед вчителів (60%) та учнів (76,1%) переважав низький рівень. «Національно-патріотична компетентність» серед вчителів (55%) та учнів (70%) панував низький рівень.
Рівень сформованості процесуально-технологічного критерію готовності педагогів до національно-патріотичного виховання	Метод t–критерію Стьюдента	На низькому та середньому рівні знаходяться такі вміння педагогів: вміння моделювати процес патріотичного виховання учнів (6,6 балів) вміння здійснювати індивідуальну роботу у патріотичному вихованні учнів (8,4 балів).
Рівень прояву у педагогів	Метод	На середньому та низькому рівні

морально-духовних якостей	незалежного оцінювання	знаходяться наступні якості: професіоналізм, гідна праця на користь країни, толерантність, національна гідність.
---------------------------	------------------------	--

За допомогою мікродосліджень проведено ґрунтовний аналіз проблем організації національно-патріотичного виховання. Встановлено рівень патріотичної вихованості серед учнів, сформованості компонентів громадянської компетентності суб'єктів педагогічного процесу. З'ясовано ставлення викладачів, батьків та учнів до організації національно-патріотичного виховання в школі. За допомогою діагностичних методик проведено ґрунтовний аналіз розвитку особистості педагогів та їхньої професійної діяльності, виявлені слабкі вміння та якості, а саме: вміння моделювати процес патріотичного виховання і здійснювати індивідуальну роботу у патріотичному вихованні учнів, професіоналізм, гідна праця на користь країни, толерантність, національна гідність.

Отже, визначено основні недоліки та прогалини в управлінні організацією національно-патріотичного виховання школярів, які мають бути покладені в основу розроблення комплексно-цільової програми з удосконалення управлінської діяльності за цим напрямом.

Проблема:

- невідповідність між реальним рівнем якості підготовки педагогів та необхідним для здійснення результативного національно-патріотичного виховання учнів;
- недостатня розробленість механізму забезпечення педагогів якісною своєчасною інформацією, необхідною для підвищення рівня професійної діяльності та рівня розвитку своєї особистості;
- низький рівень національно-патріотичної вихованості учнів.

Мета: удосконалення системи виховної роботи, яка надасть змогу досягти якісних змін у формуванні національно-патріотичної активності, свідомості, обізнаності вчителів й учнів. Підвищення рівня якості розвитку національно-патріотичної компетентності учасників педагогічного процесу та ефективності управління діяльністю педагогічного колективу щодо її формування.

Завдання:

- підвищення рівня якості підготовки вчителів до національно-патріотичного виховання учнів;
- оптимізація матеріально-технічних, морально-психологічних, фінансових умов для вдосконалення якості підготовки вчителів до національно-патріотичного виховання учнів;
- забезпечення розвитку як усіх підсистем, так і закладу загалом.
- *Технологія реалізації:*
- упровадження інноваційних виховних технологій як цілісної психолого-педагогічної системи з урахуванням гнучкого управління діяльністю учнів;
- розроблення і реалізація якісного дидактичного наповнення змісту освітньої діяльності в школі;
- удосконалення матеріально-технічного забезпечення з урахуванням сучасних технологій;
- оптимізація управління організацією національно-патріотичного виховання учнів;
- модернізація соціально-психологічної служби та системи управління нею.

Очікуваний результат: удосконалення організації національно-патріотичного виховання в закладі освіти, підвищення рівня професійно-особистісних якостей педагогів, рівня практичної діяльності на основі оновлення підходів до цієї діяльності, підвищення якості науково-методичної роботи з вчителями та учнями в закладі освіти.

Термін реалізації: 1 навчальний рік.

Комплексно-цільова програма складається з п'яти етапів: діагностичний,

прогностичний, організаційний, практичний, узагальнюючий. Реалізація комплексно-цільової програми ймовірно дозволить підвищити рівень національно-патріотичного виховання в школі.

ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА ШЛЯХІВ ЇЇ ФОРМУВАННЯ

Піддуда Т.

RESEARCH OF THE ORGANIZATIONAL CULTURE OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION AND WAYS OF ITS FORMATION

Pidduda T. Yu.

Сучасний заклад освіти – це складна динамічна організація, життєдіяльність якої забезпечується як регулюванням внутрішніх процесів, так і взаємовідношеннями із різними зовнішніми системами, які постійно реформуються. Надзвичайно важливою стає організаційна культура в закладі та управління нею, оскільки вона охоплює майже усі прояви життя колективу: професійні цінності, моральні норми, прийнятий кодекс поведінки, укорінені ритуали, манеру спілкування, стиль управління тощо.

Організаційна культура визначає місце і роль кожного члену колективу в досягненні поставлених цілей, забезпечує їх ефективну взаємодію під час діяльності, створює систему необхідних при цьому організаційних відношень. Організаційна культура повинна стати важливим чинником стратегії розвитку закладу освіти.

Процеси формування організаційної культури повинні бути керованими. Відтак великого значення набуває роль керівника в інтеграції та координації зусиль персоналу щодо розвитку внутрішкільної культури.

Проте на системних засадах проблема формування організаційної культури в закладі освіти досліджена досить слабо та недостатньо відображена у науково-методичній літературі для практичного використання керівником закладу. Спостерігаються протиріччя між розумінням необхідності використання фактору організаційної культури в управлінні закладами освіти і відсутністю необхідних знань і умінь її формування та розвитку.

Це зумовило вибір теми наукового дослідження: «Формування організаційної культури в закладі освіти». Базовим закладом для проведення дослідження обрано Харківську загальноосвітню школу I-III ступенів № 71 Харківської міської ради Харківської області.

Проведено комплексне дослідження організаційної культури, під час якого було встановлено рівень організаційної культури закладу; проаналізовано стан таких її складових, як робота, комунікації, управління, мотивація і мораль; визначено ціннісно-орієнтовану єдність педагогічного колективу. За допомогою діагностичної методики Л. В. Васильченка досліджено культуру та мікроклімат закладу; визначено ставлення колективу до фактичного стану справ і прагнення виявляти бажані зміни. У сукупності всі проведені дослідження дають уявлення про стан організаційної культури у базовому закладі освіти.

Позитивним є те, що адміністрація приділяє достатньо уваги підвищенню рівня кваліфікації педагогів, вдало організує планування роботи закладу, підтримує створення творчих груп вчителів.

Виявлено, що в даному закладі достатній рівень організаційної культури. Потребують удосконалення або корекції деякі її аспекти, а саме: невдоволеність педагогами рівнем заробітної плати, питання своєчасності прийняття рішень в організації, обладнання робочих місць, підтримання дружніх стосунків між членами педагогічного колективу за межами закладу в неробочий час, питання спонукання вчителів до творчого пошуку, заохочення до самоосвітньої діяльності, наукового удосконалення задля покращення стану методичної роботи у закладі.

Основними недоліками в організаційній діяльності керівника школи (за результатами діагностики) є такі: недотримання адміністрацією партнерських стосунків з колективом